

Examensbeskrivning - Yrkeslärare

Beslutande	Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå (UN)
Dokumentansvarig	Studieadministration
Träder i kraft	2011-07-01
Ersätter	Dnr U 2022/79

Upphör gälla 2022-07-01 med övergångsbestämmelser till 2025-06-30

Benämning

Yrkeslärarexamen

Utbildningsnivå

Grundnivå.

Omfattning

90 högskolepoäng

Examensfordringar

Nationella krav

Omfattning

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,

- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygssättning, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Övrigt

För yrkeslärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Lokala krav

Studenten som fullgjort kursfordringar enligt utbildningsplanen för yrkeslärareprogrammet uppfyller examenskraven enligt de nationella examensmålen för yrkeslärare och kan erhålla denna examen.

För att erhålla examensbevis där programnamn framgår krävs, förutom nedanstående nationella mål, att studenten även uppfyller kraven enligt examensbeskrivning med tillhörande utbildningsplan.

Mål

Nationella mål

För yrkeslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som yrkeslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För yrkeslärarexamen ska studenten

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument,

läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och

- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygssättning.

Färdighet och förmåga

För yrkeslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
  - visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet,
  - visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt,
  - visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
  - visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
  - visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
  - visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
  - visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
  - visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
  - visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
  - visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
  - visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
  - visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten samt att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och

- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För yrkeslärarexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens både i yrkesämnet och i det pedagogiska arbetet.

Lokala mål

Se utbildningsplan

Övergångsbestämmelser enligt Högskoleförordningen (1993:100)

2020:766

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.
2. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som bedrivs och förskolläraryrkeslärar-, yrkeslärar-, grundläraryrkeslärar- och ämneslärarexamina som utfärdas efter utgången av juni 2021.
3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning som bedrivs och förskolläraryrkeslärar-, yrkeslärar-, grundläraryrkeslärar- och ämneslärarexamina som utfärdas före den 1 juli 2021.
4. Äldre bestämmelser gäller fortfarande förskolläraryrkeslärar-, yrkeslärar-, grundläraryrkeslärar- och ämneslärarexamina som utfärdas efter utgången av juni 2021, om den utbildning som examensbeviset omfattar har slutförts i sin helhet dess- förrinnan.
5. Den som före den 1 juli 2021 har påbörjat en utbildning till en förskolläraryrkeslärar-, yrkeslärar-, grundläraryrkeslärar- eller ämneslärarexamen enligt de äldre bestämmelserna har rätt att slutföra sin utbildning för att få en sådan examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2025 när det gäller yrkeslärarexamen och längst till och med utgången av juni 2029 när det gäller förskolläraryrkeslärar-, grundläraryrkeslärar- och ämneslärarexamen.
6. Den som före den 1 juli 2021 har antagits till en utbildning till en förskolläraryrkeslärar-, yrkeslärar-, grundläraryrkeslärar- eller ämneslärarexamen enligt de äldre bestämmelserna men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, ska anses ha antagits till en utbildning till en sådan examen enligt de nya bestämmelserna.